

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

IXe KAMER

A R R E S T

**nr. 210.849 van 31 januari 2011
in de zaak A. 171.647/IX-5291**

In zake : Rita SEGERS
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Dominique Matthys
kantoor houdend te Gent
Sint-Annaplein 34
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door de minister van
Justitie
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Bart Bronders
kantoor houdend te Oostende
Archimedesstraat 7
bij wie woonplaats wordt gekozen

Tussenkommende partij :

Marie-Dominik DESIMPELAERE
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Dirk Lindemans
kantoor houdend te Brussel
Keizerslaan 3
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 31 maart 2006, strekt tot de
nietigverklaring van het koninklijk besluit van 12 januari 2006 waarbij
Marie-Dominik Desimpelaere benoemd wordt tot vrederechter van het kanton
Deinze.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekster heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

De tussenkomende partij heeft een verzoekschrift tot tussenkomst ingediend. De tussenkomst is toegestaan bij beschikking van 7 juni 2006. De tussenkomende partij heeft een memorie ingediend.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Walter Van Noten heeft een verslag opgesteld.

De verzoekster heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. De verwerende partij heeft een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 17 januari 2011.

Kamervoorzitter André Vandendriessche heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Dominique Matthys, die verschijnt voor de verzoekster, advocaat Pascal Louage, die loco advocaat Bart Bronders verschijnt voor de verwerende partij, en advocaat Bert Van Herreweghe, die loco advocaat Dirk Lindemans verschijnt voor de tussenkomende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Walter Van Noten heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. In het Belgisch Staatsblad van 10 juni 2005 wordt de vacature bekendgemaakt van het ambt van vrederechter van het kanton Deinze.

3.2. Veertien personen, onder wie de verzoekster en de tussenkomende partij, stellen zich kandidaat.

De verzoekster is sedert 1994 ondervoorzitter van de rechtbank van eerste aanleg te Dendermonde. Voorheen was zij rechter in de rechtbank van eerste aanleg te Dendermonde (1983 tot 1994) en advocate (1975 tot 1983).

De tussenkomende partij was van 1998 tot 12 januari 2006, datum waarop het thans bestreden besluit werd genomen, rechter in de rechtbank van koophandel te Oudenaarde. Van 1987 tot 1998 was zij advocate.

3.3. Over de kandidatuur van de verzoekster worden volgende adviezen gegeven:

- de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg te Gent geeft op 14 september 2005 een advies waarvan het besluit als volgt luidt:

“Op basis van haar jarenlange ervaring als advocaat, rechter en ondervoorzitter in de rechtbank van eerste aanleg te Dendermonde meen ik een zeer gunstig advies te kunnen verlenen aan deze kandidaat. De kandidaat zal zich wel op korte tijd moeten inwerken nu zij in het nabije verleden praktisch uitsluitend strafrecht heeft behandeld.

De kandidaat heeft zowel de vereiste communicatieve vaardigheden en een goede juridische kennis als leidinggevende capaciteiten om als vrederechter te functioneren.”

- de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg te Dendermonde geeft op 15 september 2005 een advies waarvan het besluit als volgt luidt:

“Uit dit alles volgt dat de kwaliteiten van de kandidate, mits het zich opnieuw inwerken in een materie die zij om vanzelfsprekende redenen reeds gedurende jaren niet beoefende - wat mij evenwel geen probleem lijkt -, derwijze mogen worden beoordeeld, dat zij een uitmuntende vrederechter zou zijn.”

- de stafhouder van de orde van advocaten te Dendermonde geeft op 15 september 2005 een “gunstig” advies.

3.4. Over de kandidatuur van de tussenkomende partij worden volgende adviezen gegeven:

- de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg te Gent geeft op 14 september 2005 een advies waarvan het besluit als volgt luidt:

“Op basis van haar jarenlange ervaring als advocaat en als rechter in de rechtbank van koophandel te Oudenaarde meen ik een zeer gunstig advies te kunnen verlenen aan deze kandidate.

De kandidaat heeft zowel de vereiste communicatieve vaardigheden en een goede juridische kennis als leidinggevende capaciteiten om als vrederechter te functioneren.”

- de voorzitter van de rechtbank van koophandel te Oudenaarde geeft op 22 augustus 2005 een advies waarvan het besluit als volgt luidt:

“uiterst gunstig advies

- de kandidate bezit de vereiste vaardigheden en bekwaamheden
- de kandidate kan bovendien steunen op een zeer rijke ervaring als advocaat sinds 1987 tot 1998 en sindsdien als magistraat.”

- de stafhouder van de orde van advocaten te Oudenaarde geeft op 14 september 2005 een “zeer gunstig” advies.

3.5. Op 2 november 2005 worden de kandidaten gehoord door de Nederlandstalige benoemings- en aanwijzingscommissie van de Hoge Raad voor de Justitie (hierna: de benoemingscommissie). De benoemingscommissie beslist

om de tussenkomende partij voor te dragen voor de vacante plaats van vrederechter van het kanton Deinze. Die voordracht steunt op volgende overwegingen:

“ (...)

Wat de door de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg te Gent georganiseerde test over de parate kennis van de verschillende kandidaten betreft, moet worden opgemerkt dat de commissie geen rekening kan houden met de opmerkingen die hieruit volgen omdat niet alle kandidaten deze test hebben afgelegd.

Marie-Dominik Desimpelaere behaalde in 1987 het diploma van licentiaat in de rechten.

Van september 1987 tot begin februari 1998 was zij advocaat. Als advocaat was zij voornamelijk actief in het burgerlijk recht. In het bijzonder heeft zij een goede kennis verworven van het personen- en familierecht en het recht met betrekking tot onroerende goederen (huur en handelshuur, erfdienstbaarheden, burenhinder, ...), en heeft zij zich aldus vertrouwd kunnen maken met een groot deel van de materies die behoren tot de bevoegdheden van de vrederechten.

Bij koninklijk besluit van 29 januari 1998 werd zij benoemd tot rechter in de rechtbank van koophandel te Oudenaarde. Als rechter in deze rechtbank behandelt zij burgerlijke zaken, waaronder de benoemde contracten, de handelscontracten en zaken met betrekking tot buitencontractuele aansprakelijkheid. Tevens behandelt zij de zaken in hoger beroep tegen de vonnissen van de vrederechters.

Zij was enige tijd redactielid van het Tijdschrift Huurrecht en is auteur van een aantal relevante juridisch-wetenschappelijke publicaties.

Haar huidige korpschef adviseert haar kandidatuur uiterst gunstig. Hij noemt haar een uitstekend jurist met een zeer grondige kennis van het burgerlijk recht die in staat is om in voor de rechtsonderhorige bevattelijke en zeer heldere taal zeer goed juridisch onderbouwde en gestructureerde vonnissen te schrijven. Hij wijst tevens op haar grote luisterbereidheid waarbij zij aandacht heeft voor de noden van de rechtzoekende en voor de menselijke aspecten van iedere zaak. Zij heeft tevens het vermogen om zich op een duidelijke en begrijpelijke wijze uit te drukken ten aanzien van de rechtzoekende. Ze past zich aan het kennisniveau van de rechtzoekende zonder te vervallen in familiariteit doch door uitleg te geven waar nodig en gewenst. Haar korpschef noemt haar intellectueel en juridisch geschikt voor het betrokken ambt en is van oordeel dat zij tijdens haar loopbaan een zeer grondige relevante kennis en een zeer ruime relevante beroepservaring heeft verworven en onmiddellijk inzetbaar is. Hij wijst nog op haar sterke persoonlijkheid en het feit dat zij over het nodige gezag beschikt om de leiding van een kanton op zich te nemen.

Van de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg te Gent krijgt zij een zeer gunstig advies. In zijn advies maakt de voorzitter zich de lovende bewoordingen uit het advies van de voorzitter van de rechtbank van koophandel te Oudenaarde tot de zijne. Ook hij noemt haar een uitstekend jurist met betrekking tot de burgerlijke procedures, wijst op haar communicatieve vaardigheden (zowel mondeling als schriftelijk), haar werkijver en rendement, alsook op haar luisterbereidheid en aandacht voor de rechtzoekende en haar groot aanpassingsvermogen en polyvalentie.

Ook de vertegenwoordiger van de Oudenaardse balie wijst in haar zeer gunstig advies onder meer op de kwaliteiten van Marie-Dominik Desimpelaere inzake luisterbereidheid en haar communicatieve vaardigheden jegens de rechtzoekende. Zij noemt haar een uitstekende juriste, professioneel, rechtlijnig en rechtvaardig.

De commissie is van oordeel dat Marie-Dominik Desimpelaere over de vereiste kwaliteiten beschikt om een uitstekend vrederechter te worden. Zij heeft zonder twijfel een goede uitstraling naar de burger toe (hetgeen de commissie trouwens heeft kunnen vaststellen tijdens de hoorzitting), en uit haar dossier blijkt dat zij steeds beschikbaar en gedreven is en beschikt over de juiste menselijke kwaliteiten die een goed en duurzaam contact met de rechtzoekenden garanderen. Belangrijke kwaliteiten voor een magistraat die het meest en het nauwst in contact komt met de burger en die aldus in belangrijke mate het imago bepaalt van justitie.

(...)

Rita Segers heeft ervaring als advocaat, als lesgeefster en als rechter. Momenteel is zij ondervoorzitter van de rechtbank van eerste aanleg te Dendermonde. Als advocaat en in het begin van haar loopbaan als rechter beoefende zij voornamelijk het burgerlijk recht en het gerechtelijk privaatrecht. Sinds 1994 beoefent behandelt zij hoofdzakelijk strafzaken. Van 1998 tot 2002 was zij weliswaar redactiemedewerker van het Tijdschrift voor Belgisch Burgerlijk Recht. De voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg te Gent adviseert haar kandidatuur zeer gunstig, de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg te Dendermonde uitmuntend. Beiden merken zij echter op dat Rita Segers, gelet op het feit dat zij in een recent verleden bijna uitsluitend strafrecht heeft behandeld, zich opnieuw zal moeten inwerken in de materies die behoren tot de bevoegdheden van de vrederechter. Van de vertegenwoordiger van de Dendermondse balie krijgt zij een gunstig advies. Ook in dit advies wordt gewezen op haar recente ervaring in de strafrechtelijke sfeer. Marie-Dominik Desimpelaere onderscheidt zich van deze kandidaat door haar meer relevante recente ervaring hetgeen de commissie toelaat om met een grotere zekerheid te concluderen dat zij snel in staat zal zijn om onmiddellijk na haar benoeming op een efficiënte wijze de meest uiteenlopende materies te behandelen als zitting houdend vrederechter.

(...)

Uit wat voorafgaat blijkt dat Marie-Dominik Desimpelaere de meest bekwame en geschikte kandidaat is voor de vacante plaats.”

3.6. Bij koninklijk besluit van 12 januari 2006, dat het voorwerp uitmaakt van het onderhavige beroep, wordt de tussenkomende partij benoemd tot vrederechter van het kanton Deinze. In het benoemingsbesluit wordt de motivering van de voordracht van de benoemingscommissie integraal overgenomen.

Bij aangetekend schrijven van 17 januari 2006 wordt de verzoekster in kennis gesteld van die benoeming. Op 2 februari 2006 wordt de benoeming bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.

IV. Onderzoek van het enig middel

Standpunt van de partijen

4. De verzoekster voert de schending aan van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, van de motiveringsplicht zoals vervat in artikel 151, § 4, van de Grondwet, in artikel 259ter, § 5, van het Gerechtelijk Wetboek en in de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen (hierna: de formele motiveringswet), van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur inzonderheid het zorgvuldigheidsbeginsel, het redelijkheidsbeginsel, het gelijkheidsbeginsel en het algemeen beginsel volgens hetwelk de benoemende overheid op gelijke, serieuze en concrete wijze de vaardigheden, de titels en de bekwaamheden van kandidaten dient te vergelijken en van het algemeen beginsel volgens hetwelk elke bestuurshandeling in rechte en in feite moet steunen op juiste, pertinente en afdoende motieven. Tevens voert de verzoekster aan dat het bestreden besluit berust op een kennelijke beoordelingsfout.

De verzoekster stelt dat de motivering van de voordracht van de benoemingscommissie, die de Koning in het bestreden besluit tot de zijne heeft

gemaakt, niet beantwoordt aan de eisen van redelijkheid en zorgvuldigheid en dat de voordracht van de tussenkomende partij, die overeenkomstig artikel 259, § 4, elfde lid, van het Gerechtelijk Wetboek, het gevolg moet zijn van een afweging van criteria die betrekking hebben op de bekwaamheid en de geschiktheid van de kandidaat, het grondwettelijk gelijkheidsbeginsel schendt. De verzoekster is van oordeel dat bepaalde vergelijkingselementen onvolledig of onjuist tegenover mekaar werden afgewogen en dat bepaalde gegevens van haar dossier niet in aanmerking werden genomen bij de afweging van de titels en verdiensten. Deze onzorgvuldigheden, die zowel het grondwettelijk gelijkheidsbeginsel schenden als een foute motivering tot gevolg hebben, hebben geresulteerd in een kennelijk onjuiste voordracht, waarbij aan de zichtbaar grotere aanspraken van de verzoekster werd voorbijgegaan. Ter adstructie van het middel haalt de verzoekster de volgende elementen van vergelijking van titels en verdiensten tussen haar en de tussenkomende partij aan:

- het kan geen determinerend element van onderscheid zijn dat de tussenkomende partij advocate was van 1987 tot 1998 en hoofdzakelijk actief in het burgerlijk recht aangezien de verzoekster ook lang advocate geweest is -van 1975 tot 1983- en toen ook hoofdzakelijk materies behandeld heeft die onder de bevoegdheidssfeer van het vreedegerecht vallen;
- het is volstrekt onredelijk dat geoordeeld wordt dat de tussenkomende partij tijdens haar loopbaan als rechter in de rechtbank van koophandel te Oudenaarde een significante ervaring zou hebben opgedaan in materies die tot de bevoegdheid van vreedegerechten behoren aangezien de bewuste rechtbank in de periode tussen 1998 en 2004 slechts zes beroepen tegen een vonnis van de vrederechter behandeld heeft. Uit het dossier van de verzoekster blijkt daarentegen dat zij in de beginperiode vanaf haar benoeming als rechter in de rechtbank van eerste aanleg te Dendermonde burgerlijke zaken behandelde en vervolgens zetelde in een kamer die uitsluitend beroepen vreedegerecht en politierechtbank behandelde. Hier wordt in het proces-verbaal van voordracht ten onrechte geen melding van gemaakt maar wordt enkel aandacht besteed aan het recente verleden waar de verzoekster bijna uitsluitend strafrecht heeft beoefend

- en dit enkel om aan te tonen dat zij een inwerkingsperiode zou moeten doormaken indien zij tot vrederechter zou worden benoemd;
- de verzoekster was van 1998 tot 2002 redactiemedewerkster van het Tijdschrift voor Belgisch Burgerlijk Recht, hetgeen gelijkwaardig is aan het redactielidmaatschap bij het Tijdschrift Huurrecht van de tussenkomende partij. Voorts betwist de verzoekster -die in tegenstelling tot de tussenkomende partij geen publicaties op haar naam heeft staan- de relevantie van de publicaties van de tussenkomende partij voor de praktijk van vrederechter;
 - de tussenkomende partij heeft van haar korpschef een “uiterst gunstig” advies gekregen, wat niet hetzelfde is als het “uitmuntend” advies van de korpschef van de verzoekster. Voorts kregen beide kandidaten een “zeer gunstig” advies van de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg te Gent. In de voordracht beperkt de benoemingscommissie er zich evenwel toe om te verwijzen naar het feit dat beide korpschefs het erover eens zijn dat de verzoekster zich zal moeten inwerken in de materies die tot de bevoegdheid van de vrederechter behoren, waardoor voorbij gegaan wordt aan het advies van de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg te Dendermonde dat luidt: “Het recente verleden heeft aangetoond dat de geëvalueerde magistraat zich weet te gedragen naar de voor de noden van de dienst genomen beslissingen van de korpsoverste, ook al lagen haar persoonlijke verlangens inzake te behandelen materies en voor te zitten kamer elders, en zich hier vervolgens doeltreffend te tonen” en aan het advies van de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg te Gent dat luidt: “De kandidaat heeft zowel de vereiste communicatieve vaardigheden en een goede juridische kennis als leidinggevende capaciteiten om als vrederechter te functioneren”;
 - het appreciatieniveau van de balie van Dendermonde -die de verzoekster een “gunstig” advies verleend heeft- is gelijkwaardig aan dat van de balie van Oudenaarde -die de tussenkomende partij een “zeer gunstig” advies verleend heeft-, zodat wanneer de commentaren van de Dendermondse balie getransponeerd zouden worden naar die van Oudenaarde, dit voor de verzoekster ook in een “zeer gunstig” advies geresulteerd zou hebben;
 - de conclusie van de benoemingscommissie dat de tussenkomende partij, als magistraat in de rechtbank van koophandel, een meer relevante recente ervaring

- heeft waardoor een grotere zekerheid bestaat dat zij snel in staat zal zijn om onmiddellijk na haar benoeming op een efficiënte wijze de meest uiteenlopende materies te behandelen, overtuigt niet in het licht van de ervaring die de verzoekster als advocaat en magistraat heeft opgedaan;
- het is niet duidelijk waarom de benoemingscommissie geen rekening gehouden heeft met een aantal relevante elementen uit het curriculum van de verzoekster: zij was gedurende één jaar lesgeefster, ze is stagemeester en plaatsvervangend evaluator, ze behaalde met succes het managementcertificaat van de staat en ze heeft als magistraat een merkkelijk grotere ervaring (23 jaar) dan de tussenkomenende partij (8 jaar).

5. De verwerende partij antwoordt eerst in het algemeen dat de op haar rustende motiveringsplicht voortvloeit uit artikel 151, § 4, van de Grondwet en niet uit de formele motiveringswet, dat het bestreden besluit wel degelijk afdoende gemotiveerd is aangezien erin verwezen wordt naar de voordracht van de benoemingscommissie en de motivering ervan integraal wordt overgenomen en bevestigd en dat de benoemingscommissie in het kader van haar voordracht over een ruime discretionaire bevoegdheid beschikt.

Concreet stelt zij vervolgens dat de benoemingscommissie bij de voordracht doorslaggevend belang gehecht heeft aan de relevante ervaring die beide kandidaten konden laten gelden voor het ambt van vrederechter en dat zij dit vermocht te doen gelet op hetgeen de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg te Gent in zijn advies gesteld heeft enerzijds met betrekking tot het gewenste profiel van de kandidaat -met name dat een vrederechter als alleenzetelend rechter onmiddellijk na zijn benoeming de meest uiteenlopende materies betreffende het burgerlijk recht, het gerechtelijk recht en het handelsrecht moet kunnen behandelen terwijl hij daarvoor weinig of geen beroep kan doen op de bijstand van collega's- en anderzijds met betrekking tot de bijzondere omstandigheid dat de hoofdgriffier van het kanton Deinze eind maart 2006 op pensioen zou gaan. Aldus heeft de benoemingscommissie gesteld dat de verzoekster sedert 1989 vooral strafzaken behandelt, dat zij zich derhalve opnieuw zal moeten inwerken in de

materies die behoren tot de bevoegdheid van de vrederechter en dat zij dan minder dan de tussenkomen de partij vertrouwd is met de materies van de vrederechter.

De verwerende partij gaat dan dieper in op de elementen van vergelijking die de verzoekster in haar verzoekschrift aanhaalt:

- waar de verzoekster stelt dat zij ook lang advocate geweest is en toen ook hoofdzakelijk materies behandeld heeft die onder de bevoegdheidssfeer van het vrede gerecht vallen, wijst de verwerende partij erop dat rekening gehouden werd met de periode waarin beiden als advocaat actief waren: de tussenkomen de partij van 1987 tot 1998 en de verzoekster van 1975 tot 1983, hetgeen verder in het verleden ligt;
- waar de verzoekster stelt dat zij als rechter burgerlijke zaken behandelde en ervaring opdeed in materies die tot de bevoegdheid van het vrede gerecht behoren wijst de verwerende partij erop dat de benoemingscommissie oog gehad heeft voor het feit dat de tussenkomen de partij sinds haar benoeming tot rechter in 1998, materies behandelt die tot de bevoegdheid van de vrede gerechten behoren, terwijl de verzoekster sinds 1989 geen dergelijke materies meer behandelde, maar zich bijna uitsluitend met strafrecht bezig hield;
- wat betreft de verwijzing van de verzoekster naar haar functie als redactiemedewerker van een tijdschrift, als tegengewicht voor de functie van de tussenkomen de partij bij een andere tijdschrift, stelt de verwerende partij dat deze verdienste in hoofde van beide kandidaten positief is onthaald en niet doorslaggevend was bij de vergelijking tussen beiden;
- waar de verzoekster stelt dat het “uiterst gunstig” advies van de korpschef van de tussenkomen de partij niet kan worden gelijkgesteld met het “uitmuntend” advies van haar korpschef, dat er te weinig rekening is gehouden met de letterlijke bewoordingen van de over haar uitgebrachte adviezen en dat er te veel nadruk gelegd wordt op het feit dat zij zich zal moeten inwerken in de materies van een vrederechter, wijst de verwerende partij erop dat de gebezigde terminologie niet betekent dat de verzoekster kennelijk gunstiger werd geadviseerd, dat alle adviezen over de verzoekster stellen dat zij zich in de materies van een vrederechter zal moeten inwerken, terwijl de tussenkomen de partij beschikt over

adviezen die haar grondige en relevante kennis en relevante beroepservaring in het licht stellen, zoals trouwens door het profiel vereist;

- wat betreft de verwijzing van de verzoekster naar de adviezen van de balie stelt de verwerende partij ten slotte dat beide kandidaten positief onthaald werden, weze het dat ook daarin wordt gewezen op de ervaring in het strafrecht van de verzoekster.

Een en ander doet de verwerende partij besluiten dat de benoeming van de tussenkomende partij, ook al pleiten een aantal gegevens voor de verzoekster, toch niet kennelijk onredelijk is, inzonderheid wanneer rekening gehouden wordt met de onmiddellijke inzetbaarheid van de tussenkomende partij, hetgeen haar duidelijk grotere aanspraken verleende op een benoeming in het vacante ambt. Zij besluit dat de bestreden benoeming wettig naar de motieven is, aangezien de feitelijke gegevens waarop ze steunt werkelijk bestaan en regelmatig in het besluitvormingsproces betrokken konden worden en er ook geen kennelijke wanverhouding bestaat tussen de motieven en het besluit; er is ook voldaan aan de verplichting om de bekwaamheid en geschiktheid van de kandidaten concreet en op alle punten te vergelijken; ook het redelijkheidsbeginsel is niet geschonden vermits niet blijkt dat de verzoekster evident beter geschikt is om het ambt van vrederechter te vervullen.

6. De tussenkomende partij argumenteert in essentie in dezelfde zin als de verwerende partij.

7. In haar memorie van wederantwoord stelt de verzoekster vooreerst dat de verwerende partij zich bij de bestreden benoeming niet louter mocht laten leiden door één criterium, met name dat van de onmiddellijke inzetbaarheid, aangezien de eisen die aan een magistraat gesteld worden verder reiken dan diens onmiddellijke inzetbaarheid op het terrein. Het argument dat de nood aan onmiddellijke inzetbaarheid ook verantwoord wordt door de oppensioenstelling van de hoofdgriffier van het betrokken vrederecht is een kunstmatige redenering, aangezien de hoofdgriffier onmiddellijk is opgevolgd

door iemand die reeds vele jaren in het vredegericht tewerkgesteld was. De verzoekster gaat ook nog in op het antwoord dat de verwerende partij geeft op de door haar aangehaalde elementen van vergelijking tussen haarzelf en de tussenkomende partij; met name betwist zij dat uit alle elementen van het dossier zou blijken dat de tussenkomende partij meer garanties biedt om onmiddellijk na haar benoeming de meest uiteenlopende materies te behandelen die onder de bevoegdheid van de vrederechter vallen. Aldus stelt zij:

- uit de vergelijking van het aantal jaren baliepraktijk en de meest recente ervaring als magistraat kan niet besloten worden dat de tussenkomende partij meer parate kennis en ervaring zou bezitten in het behandelen van de materies die tot de bevoegdheid van de vrederechter behoren. Wat haar betreft wordt gesteld dat zij “slechts” 8 jaar advocaat geweest is, maar er is onvoldoende rekening gehouden met het gegeven dat zij gedurende die acht jaar als advocaat hoofdzakelijk burgerlijk recht en gerechtelijk privaatrecht behandelde en vervolgens als magistraat gedurende elf jaar zetelde in de Dendermondse kamer die de beroepen tegen de vonnissen van de politierechtbank en het vredegericht behandelde hetgeen betekent dat zij gedurende negentien jaar -of minstens elf- dagelijks werkte in materies die behoren tot de bevoegdheid van de vrederechters. In dat opzicht vindt de verzoekster ook dat haar ervaring als magistraat significanter is dan de ervaring van de tussenkomende partij als advocaat. In de voordrachtsbeslissing wordt volgens de verzoekster evenmin aandacht besteed aan het feit dat zij sedert 1995, gedurende het gerechtelijk verlof, het kabinet van haar voorzitter heeft waargenomen en dus de behandeling van de korte gedingen en de verzoekschriften voor haar rekening heeft genomen, waarmee zij kan bewijzen dat zij in staat is om zelfstandig en alleen de materies van het burgerlijk en het gerechtelijk recht aan te kunnen. Ook nuanceert de verzoekster de beweerde relevante ervaring die de tussenkomende partij als magistraat in de rechtbank van koophandel zou hebben verworven: de specifiek aan de vrederechters voorbehouden materies -de traditionele burgerlijke betwistingenvallen buiten de bevoegdheidssfeer van de rechtbank van koophandel en het leeuwenaandeel van de materies, behandeld door de vrederechters, worden niet door de rechtbanken van koophandel behandeld. De doorslaggevende ervaring

van de tussenkomende partij kan ten slotte ook niet gevonden worden in de behandeling van hogere beroepen tegen vonnissen van vrederechten aangezien er door de rechtbank van koophandel te Oudenaarde op 8 jaar tijd slechts acht beroepen tegen vonnissen van vrederechten behandeld werden;

- de verwerende partij nuanceert het belang dat bij de vergelijking van de kandidaten gehecht werd aan hun beider redactielidmaatschap en de publicaties van de tussenkomende partij; niettemin dient vastgesteld te worden dat in de voordrachtsbeslissing over de tussenkomende partij gesteld wordt dat zij “auteur [is] van een aantal relevante juridisch-wetenschappelijke publicaties”, wat aan haar kandidatuur veel meer allure geeft dan de loutere vermelding over de verzoekster dat zij “van 1998 tot 2002 [...] redactiemedewerkster van het Tijdschrift voor Belgisch Burgerlijk Recht [was]”. En over de duurtijd van het redactielidmaatschap van de tussenkomende partij is niets vermeld terwijl ook de relevantie van bepaalde publicaties voor het ambt van vrederechter discutabel is;
- wat betreft de beoordeling van de uitgebrachte adviezen is er evident een verschil tussen een “uiterst gunstig” en “uitmuntend” advies en er valt niet in te zien op basis van welke gegevens de korpschef over de tussenkomende partij kan stellen dat zij “een zeer grondige kennis van het burgerlijk recht” bezit, en “een zeer grondige relevante kennis en een zeer ruime beroepservaring heeft verworven en onmiddellijk inzetbaar is”. Voorts heeft de verwerende partij geen correcte analyse van het advies van de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg te Gent gemaakt aangezien de voorzitter verklaart dat “de vaardigheden van (de tussenkomende partij) hem niet bekend zijn” en dat hij zich volledig verlaat op het advies van haar korpsoverste en op andere adviezen naar aanleiding van een postulatie voor het ambt van vrederechter van het kanton Geraardsbergen-Brakel, terwijl het “zeer gunstig” advies van de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg te Gent over de verzoekster geen loutere overname is van het advies van haar korpschef, maar steunt op zijn persoonlijke kennis en ervaring. Volgens de verzoekster is het anders gesteld met het advies van de stafhouders van de beide kandidaten -dat voor de verzoekster “gunstig” en voor de tussenkomende partij “zeer gunstig” is- aangezien uit de inhoud ervan blijkt dat allebei niet de minste negatieve noot bevatten zodat er ter zake dus geen echte differentiatie geldt. Waar

de verwerende partij stelt dat uit alle adviezen over de verzoekster blijkt dat zij zich zal moeten inwerken in de materies die tot de bevoegdheid van de vrederechter behoren, hetgeen niet wordt geschreven in de adviezen over de tussenkommende partij, is de verzoekster van oordeel dat dit element uit zijn context gehaald is aangezien haar korpschef over haar gesteld heeft dat “het inwerken in de materie voor haar geen probleem kon zijn en dat zij zich kon schikken naar de noden van de dienst”; bovendien werd het “zeer gunstig” advies van de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg te Gent gegeven op basis van verzoeksters “jarenlange ervaring als advocaat, rechter en ondervoorzitter” zodat het niet om een stijlformule gaat en geen loutere overname van het advies van de korpschef, zoals dit wel het geval is voor de tussenkommende partij;

- er zijn een aantal dossierelementen helemaal buiten beschouwing gelaten, zoals het gegeven dat zij door het hof van beroep te Gent werd aangeduid als tweede stagemeester voor de opleiding van toekomstige magistraten, dat zij door de verruimde algemene vergadering van de rechtbank van eerste aanleg te Dendermonde werd aangeduid als plaatsvervangend evaluator, dat zij het brevet haalde van de door de FOD Justitie georganiseerde managementopleiding en dat zij een beroepsloopbaan als magistraat heeft sedert 1983.

Beoordeling

8. Artikel 151, § 4, van de Grondwet luidt:

“De vrederechters, [...] worden door de Koning benoemd onder de voorwaarden en op de wijze bepaald bij de wet.

Deze benoeming geschiedt op gemotiveerde voordracht van de bevoegde benoemings- en aanwijzingscommissie, bij een tweederde meerderheid overeenkomstig de modaliteiten bij de wet bepaald en na afweging van de bekwaamheid en geschiktheid. Deze voordracht kan enkel worden geweigerd op de wijze bij de wet bepaald en mits motivering.
[...]

Artikel 259ter, § 4, van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt onder meer dat de voordracht door de benoemingscommissie gebeurt “op grond van

criteria die betrekking hebben op de bekwaamheid en geschiktheid van de kandidaat” en dat de voordracht met redenen wordt omkleed.

9. Uit voorgaande bepalingen blijkt dat de afweging van de bekwaamheid en de geschiktheid van de kandidaten geschiedt door de benoemings- en aanwijzingscommissie van de Hoge Raad voor de Justitie en dat deze dient te motiveren waarom zij, na die afweging te hebben gedaan, haar keuze laat vallen op de voorgedragen kandidaat.

10. Bij de afweging van de bekwaamheid en geschiktheid van de kandidaten en de keuze van de voorgedragen kandidaat beschikt de benoemingscommissie over een ruime discretionaire bevoegdheid. Het komt de Raad van State niet toe om zich desbetreffend in de plaats te stellen van de benoemingscommissie. Hij kan wel nagaan of de benoemingscommissie bij het uitoefenen van haar beoordelingsbevoegdheid is uitgegaan van gegevens die in rechte en in feite juist zijn en zij daarbij de grenzen van de redelijkheid niet te buiten is gegaan.

11. In het middel wordt in essentie de wijze bekritiseerd waarop de afweging van de bekwaamheid en de geschiktheid gebeurd is. Volgens de verzoekster zijn bepaalde gegevens niet correct tegenover elkaar afgewogen en zijn bepaalde elementen van haar dossier niet in aanmerking genomen. Hierdoor is voorbijgegaan aan haar zichtbaar grotere aanspraken op het ambt.

12. De benoemingscommissie heeft bij de vergelijking van de bekwaamheid en de geschiktheid van de verzoekster en de tussenkomende partij doorslaggevend belang gehecht aan de relevante recente ervaring die beide kandidaten kunnen laten gelden voor het ambt van vrederechter. Aldus heeft zij geoordeeld dat de tussenkomende partij zich onderscheidt van de verzoekster “door haar meer relevante recente ervaring hetgeen de commissie toelaat om met een grotere zekerheid te concluderen dat zij snel in staat zal zijn om onmiddellijk

na haar benoeming op een efficiënte wijze de meest uiteenlopende materies te behandelen als zitting houdend vrederechter”.

Er kan moeilijk worden betwist dat de onmiddellijke inzetbaarheid van de benoemde een pertinent criterium vormt voor de vergelijking van de kandidaten. In dat kader had de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg te Gent ook terecht erop gewezen dat:

“De vrederechter een alleenzetelend rechter (is) die onmiddellijk na zijn benoeming de meest uiteenlopende materies betreffende het burgerlijk recht, het gerechtelijk recht en het handelsrecht moet kunnen behandelen die o.m. voorzien zijn in het Gerechtelijk Wetboek”

en dat

“De kandidaat in feite weinig of geen beroep (kan) doen op de bijstand van collega's, gezien hij er als vrederechter alleen voor staat. In feite moet hij dus onmiddellijk vonnissen kunnen maken. Bijzonder is ook dat de hoofdgriffier van dit kanton eind maart 2006 zelf op pensioen gaat.”

13. De verzoekster haalt een aantal gegevens aan die moeten aantonen dat bepaalde aspecten van de kandidaturen niet juist tegenover elkaar afgewogen werden en dat bepaalde elementen uit haar dossier niet in aanmerking genomen werden.

Vooreerst stelt zij dat het feit dat de tussenkomende partij van 1987 tot 1998 advocaat was en toen voornamelijk in het burgerlijk recht actief was geen determinerend element ter differentiatie kan zijn, aangezien ook zij van 1975 tot 1983 advocaat was en toen ook burgerrechtelijke materies behandelde.

De benoemingscommissie heeft inderdaad op nogal uitvoerige wijze de activiteiten van de tussenkomende partij als advocaat belicht terwijl over de verzoekster enkel vermeld wordt dat zij “ervaring heeft als advocaat”, zonder erop te wijzen dat zij hoofdzakelijk zaken van burgerlijk recht behandelde. Die vaststelling laat evenwel niet toe te besluiten dat de benoemingscommissie de gegevens van het dossier onjuist zou beoordeeld hebben. Zij heeft immers oog

gehad voor de recente ervaring van beiden in verband met materies, die een vrederechter te behandelen krijgt; de verzoekster was advocaat van 1975 tot 1983; in vergelijking daarmee is de ervaring van de tussenkomende partij als advocaat (van 1987 tot 1998) heel wat recenter. Binnen haar discretionaire beoordelingsbevoegdheid kon de benoemingscommissie aldus de ervaring inzake burgerlijk recht laten doorwegen in het voordeel van de tussenkomende partij.

14. De verzoekster stelt vervolgens dat de benoemingscommissie in verband met de voorgedragen kandidaat heeft nagelaten te vermelden dat de rechtbanken van koophandel in hoofdzaak “commerciële zaken” behandelen, en dat zij geen oog gehad heeft voor het feit dat de rechtbank van koophandel te Oudenaarde slechts een gering aantal beroepen tegen vonnissen van vrederechters te behandelen kreeg, terwijl zijzelf daarentegen in haar beginperiode als rechter in de rechtbank van eerste aanleg te Dendermonde effectief burgerlijke zaken behandeld heeft.

De vertrouwddheid van de tussenkomende partij met de materies die tot de bevoegdheid van de vrederechter behoren, wordt bevestigd in het “uiterst gunstig” advies van haar korpschef:

“De kandidate heeft een zeer grondige kennis van het burgerlijk recht in het bijzonder van het verbintenissenrecht, goederenrecht, contractenrecht en het aansprakelijkheidsrecht. Zij is uiteraard vertrouwd met handelscontracten. Tenslotte kan worden opgemerkt dat zij de hoger beroepen tegen de vonnissen van de vrederechters van het arrondissement Oudenaarde behandelt.

Gezien haar jarenlange ervaring als advocaat heeft zij eveneens een goede kennis van het personen- en familierecht en van het recht met betrekking tot onroerende goederen (huur en handelshuur, erfdienstbaarheden, burenhinder, (...). In dit verband kan worden opgemerkt dat zij een tijdlang redactielid van het Tijdschrift Huurrecht is geweest.

De kandidate is bijgevolg zeer vertrouwd met juridische materies die de vrederechter dient te beheersen”.

Bij de beoordeling van de bekwaamheid en geschiktheid van de tussenkomende partij voor de vacante plaats bevestigt de voorzitter nogmaals:

“De kandidate is intellectueel en juridisch geschikt voor het betrokken ambt. Zij heeft ondertussen een zeer grondige relevante kennis en een zeer ruime relevante beroepservaring verworven, zowel in haar loopbaan als advocaat als in haar functie van magistraat. Zij zal haar taak onmiddellijk voor 100 % kunnen vervullen”.

Uit het advies van de voorzitter blijkt dat de vertrouwddheid van de tussenkomende partij met zaken van burgerlijk recht niet uitsluitend, en zelfs niet in de eerste plaats, wordt afgeleid uit het feit dat zij in de rechtbank van koophandel beroepen tegen de vonnissen van de vrederechters behandelt. Het is dan ook van weinig belang dat er slechts een gering aantal van deze beroepen zijn. De verzoekster verklaart in haar verzoekschrift overigens dat zij niet betwist “dat men als magistraat in de rechtbank van koophandel ook burgerlijke zaken behandelt”.

Wat de relevante ervaring van de verzoekster betreft, liet de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg te Dendermonde niet na te vermelden dat de verzoekster gedurende haar achtjarige loopbaan als advocaat hoofdzakelijk zaken van burgerrechtelijke aard behandelde in vrijwel alle rechtstakken die tot de bevoegdheid van de vrederechter behoren, en dat zij de eerste jaren in de magistratuur zitting had in de burgerlijke kamer met drie rechters en later in de kamers die de hogere beroepen tegen vonnissen van de vrederechters en de politierechters behandelden. De voorzitter oordeelde dan ook dat de verzoekster een uitmuntende vrederechter zou zijn, maar stelde niettemin vast dat zij zich opnieuw zou moeten inwerken in een materie “die zij om vanzelfsprekende redenen reeds gedurende jaren niet beoefende”. Tijdens de hoorzitting van de benoemingscommissie bevestigde de verzoekster overigens dat zij weliswaar altijd haar belangstelling voor het burgerlijk recht had behouden, maar “beroepshalve dus weinig in contact kwam met dat burgerlijk recht”.

15. De verzoekster stelt voorts dat het feit dat zij van 1998 tot 2002 redactiemedewerker was van het Tijdschrift voor Belgisch Burgerlijk Recht minstens gelijkwaardig is met het feit dat de tussenkomende partij “enige tijd” redactielid was van het Tijdschrift Huurrecht en enige publicaties op haar naam

heeft die, zo meent de verzoekster, “niet meteen veelzeggend zijn voor de praktijk van vrederechter”.

De tussenkomende partij blijkt een aantal publicaties, onder meer inzake huurrecht, op haar naam te hebben. Deze worden in de voordracht van de benoemingscommissie terecht als “relevant” omschreven. Uit de voordracht blijkt overigens niet dat de benoemingscommissie aan de activiteiten van de betrokkenen als redactielid van de genoemde tijdschriften en de publicaties van de tussenkomende partij doorslaggevend belang heeft gehecht. Die gegevens lijken veeleer te zijn vermeld als een blijk van hun belangstelling voor het burgerlijk recht, hetgeen de beide kandidaten dan in gelijke mate tot voordeel strekt.

16. De verzoekster wijst erop dat zij in het advies van haar korpschef als een “uitmuntende” kandidaat werd omschreven, terwijl de tussenkomende partij van haar korpschef een “uiterst gunstig” advies kreeg, wat volgens de verzoekster “toch niet hetzelfde is”. Bovendien kregen beide kandidaten van de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg te Gent het advies “zeer gunstig”.

Het feit dat in het advies van de korpschef van de verzoekster gesteld wordt dat zij een “uitmuntende vrederechter” zou zijn, terwijl de tussenkomende partij van haar korpschef “slechts” een “uiterst gunstig” advies kreeg, betekent niet dat het advies over de tussenkomende partij minder gunstig is dan het advies over de verzoekster. Beide adviezen werden immers gegeven door verschillende korpschefs, het gebruik van bepaalde begrippen is niet verplicht, en de adviserende organen hebben de bekwaamheid en de geschiktheid van de kandidaten niet vergeleken. Aan het eventuele verschil tussen “uitmuntend” en “uiterst gunstig” werd dan ook door de benoemingscommissie terecht geen belang gehecht.

De benoemingscommissie heeft daarentegen wel rekening gehouden met de inhoud van de adviezen. Met name heeft zij geoordeeld dat zowel de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg te Dendermonde als de voorzitter

van de rechtbank van eerste aanleg te Gent in hun advies over de verzoekster opmerken dat zij “gelet op het feit dat zij in een recent verleden bijna uitsluitend strafrecht heeft behandeld, zich opnieuw zal moeten inwerken in de materies die behoren tot de bevoegdheden van de vrederechter”.

Ten aanzien van de tussenkomende partij werd een dergelijk voorbehoud niet gemaakt. In het advies van haar korpschef werd integendeel vastgesteld dat zij “haar taak onmiddellijk voor 100 % [zal] kunnen vervullen”.

17. De verzoekster stelt dat, rekening houdend met de inhoud van beide adviezen, het “gunstig” advies van de balie te Dendermonde over de verzoekster als gelijkwaardig moet worden beschouwd met het “zeer gunstig” advies van de balie te Oudenaarde over de tussenkomende partij.

Uit de motivering van de voordracht van de benoemingscommissie blijkt niet dat de commissie belang heeft gehecht aan het onderscheid tussen “gunstig” en “zeer gunstig”. Ook hier geldt overigens de vaststelling dat deze adviezen verleend werden door verschillende overheden en geen vergelijking van de bekwaamheid en geschiktheid van de kandidaten bevatten. De benoemingscommissie heeft daarentegen wel rekening gehouden met de inhoud van die adviezen; zo merkt zij op dat in het advies van de Dendermondse balie gesteld wordt dat de verzoekster recente ervaring heeft in de strafrechtelijke sfeer.

18. De verzoekster betoogt ten slotte dat de benoemingscommissie ten onrechte geen rekening heeft gehouden met een aantal elementen, die relevant kunnen zijn, zoals het feit dat zij een merklijk grotere ervaring heeft als magistraat.

Hierbij dient vooreerst in herinnering te worden gebracht dat de overheid bij benoemingen naar keuze over een ruime beoordelingsbevoegdheid beschikt, die de redelijkheid als grens heeft. Aldus bepaalt de overheid

discretionair de beoordelingscriteria en het gewicht dat aan de verschillende criteria gehecht moet worden. De Raad van State moet zijn wettigheidscontrole daarover beperken tot een marginale toetsing. Hij kan enkel nagaan of de overheid bij het vergelijkend onderzoek van de kandidaturen niet aan de direct zichtbare grotere aanspraken van een kandidaat is voorbijgegaan, wat betekent dat die aanspraken een dergelijke graad van evidentie vertonen dat het ten enenmale onbegrijpelijk is hoe men eraan voorbij zou kunnen gaan ten voordele van een andere kandidaat.

19. Te dezen blijkt niet dat de verzoekster in vergelijking met de tussenkomende partij direct zichtbaar grotere aanspraken op een benoeming tot vrederechter kon laten gelden. Beide kandidaten werden door de beoordelingscommissie positief beoordeeld en de omstandigheden die de verzoekster in evidentie stelt, zoals haar merkelijk langere ervaring als magistraat, zijn niet van die aard dat zij haar kennelijk grotere aanspraken op de benoeming konden verlenen en de benoemende overheid verplichtten om het criterium van de meer relevante recente ervaring daarvoor te laten wijken.

20. Het middel is niet gegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. De verzoekster wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 175 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 31 januari 2011, door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

André Vandendriessche,	kamervoorzitter,
Daniël Moons,	staatsraad,
Bert Thys,	staatsraad,
bijgestaan door	
Wim Geurts,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Wim Geurts

André Vandendriessche